

more than a song

GOD LEREN KENNEN DOOR LIEDEREN IN DE BIJBEL

Bijbelstudie

OVER HET HOUDEN VAN STILLE TIJD

Bijbellezen is niet maar lezen in een (oud) boek. Het is: God ontmoeten, omdat Hij op dat moment door Zijn Woord iets tegen jou wil zeggen.

Maar dat gaat meestal niet vanzelf. De Bijbel is soms best moeilijk en het gebeurt ook wel dat je er zelf gewoon geen zin in hebt. Om dan toch in de Bijbel te lezen, kun je wel een hulpmiddel gebruiken...

Hieronder vind je er één, in zes stappen.

... 1 STIL WORDEN ...

Als je direct begint met het lezen van de Bijbel, dan is de kans groot dat er nog van alles door je hoofd spookt. Om God te kunnen laten spreken, zul je dus eerst zelf stil moeten worden. Dat begint al door er rustig voor te gaan zitten en een ontspannen houding aan te nemen. Het kan je ook helpen om eerst op te schrijven wat je allemaal bezighoudt of wat je nog moet doen. Hoe dan ook: neem bewust de tijd om stil te worden en maak letterlijk en figuurlijk ruimte voor God in je leven.

... 2 OPEN HANDEN ...

Bid – voordat je de Bijbel gaat lezen – om Gods nabijheid en de hulp van de Heilige Geest. Dat is geen christelijk foefje ofzo, maar daarmee laat je daadwerkelijk zien dat het je alleen niet lukt om te begrijpen wat God in Zijn Woord te zeggen heeft. Vandaar: open handen, om los te laten wat je bezighoudt en om te ontvangen wat God geeft!

... 3 LEZEN ...

Je leest het bijbelgedeelte rustig voor jezelf door en laat de woorden tot je doordringen. Als je iets niet snapt of als je afgeleid wordt, begin dan weer bij het begin. Ook hardop voor jezelf lezen, helpt om je

concentratie vast te houden. Probeer het gedeelte te lezen alsof je de woorden voor het eerst hoort.

... 4 VRAGEN STELLEN ...

Bijbellezen = leren praten met de Bijbel. Net zoals je in een goed gesprek vragen stelt aan elkaar, kun je ook leren om vragen te stellen aan een bijbelgedeelte.

- Wat staat er?
- Wat wil God ermee zeggen?
- Wat doe ik ermee in de praktijk?

Dat zijn de drie hoofdvragen die je iedere keer kunt stellen. Daarbij zijn er verschillende hulpmiddelen om op zo'n manier met een bijbelgedeelte aan de slag te gaan. Dat noemen we leessleutels – manieren die je helpen om een bijbelgedeelte 'open' te laten gaan. In deze liturgie wordt er elke dag een gegeven.

... 5 ANTWOORDEN ...

Het bijbelgedeelte dat je gelezen hebt, heeft je wat te zeggen. Ga daarover met God in gesprek. Dank Hem voor wie Hij is, vraag om kracht om te doen wat Hij zegt, belijd waarin je tekort schiet, bid naar aanleiding van het bijbelgedeelte voor anderen, etc.

... 6 TOEPASSEN ...

Het Woord van God wil ook wat doen in je leven: van bijbellezen moet het gaan naar bijbellevens. Wat heb je ontdekt en wat kun je vandaag in de praktijk brengen? Laat een bepaalde tekst of opdracht vanuit het bijbelgedeelte je dag kleuren! Of een ander goed idee: leer eens één tekst uit je hoofd en probeer daar regelmatig aan te denken.

Dag 1

LAAT JE VERRASSEN! [OPENINGSLIED]

Misschien herken je het: je hebt zo je eigen muziekvoorkeuren en je luistert eigenlijk nooit wat anders. Totdat... je opeens iets heel anders hoort waarbij je ontdekt: wow, maar dat is óók gaaf! Nooit gedacht dat je zo verrast kon worden door muziek die je niet kende. Er gaat een wereld voor je open.

Eigenlijk hopen we dat je die verrassing ook opdoet in deze vakantie. Niet alleen letterlijk met muziek, maar ook figuurlijk. Want zoals je al hebt kunnen lezen, gaan we het hebben over liederen in de Bijbel. Nou kan het zijn dat zo'n onderwerp direct al iets bij je oproept, zo van: 'Ik hoop dat in ieder geval dit aan de orde komt...' Of: 'Als ze maar niet...' Want je hebt zo je eigen voorkeuren en verwachtingen. Terecht natuurlijk, maar toch: probeer echt open te staan voor de verrassing van nieuwe dingen!

... BIJBEL ...

LUKAS 7:31-35

31 *‘Waarmee zal ik dan de mensen van deze generatie vergelijken, waarop lijken ze? 32 Ze lijken op kinderen die op het marktplein zitten en elkaar toeroepen:*

“Toen we voor jullie op de fluit speelden, wilden jullie niet dansen, toen we een klaaglied zongen, wilden jullie niet treuren.”

33 *Want Johannes de Doper is gekomen, hij eet geen brood en drinkt geen wijn, en jullie zeggen: “Hij is door een demon bezeten.” 34 De Mensenzoon is gekomen, hij eet en drinkt wel, en jullie zeggen: “Kijk, wat een veelvraat, wat een dronkaard, die vriend van tollenaars en zondaars.” 35 En toch is de Wijsheid door al haar kinderen in het gelijk gesteld.’*

... WINK ...

De kinderen in het verhaaltje dat Jezus vertelt, hebben ook hun eigen voorkeuren. Nou is dat natuurlijk logisch, maar deze kinderen gaan er wat eigenaardig mee om. De ene keer willen ze vrolijke liederen en de andere keer klaagliederen (die kunnen tenslotte óók mooi zijn!). Gewoon, omdat zij dat willen. En als ze hun zin niet krijgen, haken ze af. Dan gaan ze op hun gat zitten – zielig zitten doen: ‘Jullie doen niet wat wij willen, daarom doen we niet meer mee.’

Jezus gebruikt dit verhaal als beeld voor de farizeeën en schriftgeleerden die altijd wel een reden vinden om niet naar God te luisteren. Toen Johannes kwam, zeiden ze: ‘Hè, wat een sombere boodschap, we willen nu iets vrolijks!’ Maar toen Jezus met een vrolijke boodschap kwam, was het óók niet goed: ‘Zó was het nu óók weer niet de bedoeling, kan het niet wat minder?’

Wat was het probleem? Niet dat Johannes of Jezus de verkeerde boodschap brachten. Het probleem was dat ze niet zeiden wat de farizeeën wilden horen. De farizeeën wilden zelf de toon zetten voor de liederen die Johannes en Jezus moesten zingen. Want het moest voldoen aan hun eigen voorkeuren. Maar daarmee sloten ze zich af voor de verrassingen van God.

Herkenbaar? Soms is het lastig om God de toon te laten zetten voor de liederen van jouw leven. Je wilt liever zélf bepalen waarover je zingt. Maar zeg nou zelf: nieuwe dingen leren is toch veel spannender? Laat je maar lekker verrassen. Juist ook in deze vakantie!

Dag 2

DRIE CADEAUS VAN GOD [SCHEPPINGSLIED]

Soms vraag je je af of je wel van waarde bent. Je voelt je een nietsnut op deze grote aarde. Je vrienden en vriendinnen zien je niet altijd staan...Je doet er alles aan om een gave kerel of een leuke meid te zijn, maar toch laten ze je soms links liggen. En God? 'Nou, die zal me wel helemaal niet zien staan. Die weet wel beter, Hij heeft toch niks aan mij. Ik verpruts alles, er is echt geen reden waarom God iets met mij wil hoor.' Maar... is dat nu zo? Laten we proberen het lied van Psalm 8 mee te zingen!

... BIJBEL ...

PSALM 8

- 1 *Voor de koorleider. Op de wijs van De Gatitische. Een psalm van David.*
- 2 *HEER, onze Heer,
hoe machtig is uw naam
op heel de aarde.
U die aan de hemel uw luister toont –*
- 3 *met de stemmen van kinderen en zuigelingen
bouwt u een macht op tegen uw vijanden
om hun wraak en verzet te breken.*
- 4 *Zie ik de hemel, het werk van uw vingers,
de maan en de sterren door u daar bevestigd,*
- 5 *wat is dan de sterveling dat u aan hem denkt,
het menskind dat u naar hem omziet?*
- 6 *U hebt hem bijna een god gemaakt,
hem gekroond met glans en glorie,*

7 *hem toevertrouwd het werk van uw handen
en alles aan zijn voeten gelegd:*

- 8 *schapen, geiten, al het vee,
en ook de dieren van het veld,*
- 9 *de vogels aan de hemel, de vissen in de zee
en alles wat trekt over de wegen der zeeën.*

10 *HEER, onze Heer,
hoe machtig is uw naam
op heel de aarde.*

... LEESSLEUTEL ...

- Wat vertelt dit scheppingslied over jou als mens? Lees het bijbelgedeelte met die vraag in je achterhoofd en zet de volgende symbolen bij de tekst:
 - een ? bij iets wat je niet begrijpt of wat vragen oproept
 - een ! bij iets wat je opvalt
 - een -> bij iets wat je mooi vindt
- Schrijf een gedacht of reactie bij de symbolen die je net hebt gekozen. Waarom heb je dit symbool bij deze regel gekozen?

... WINK ...

In Psalm 8 kun je lezen dat God jou van betekenis vindt. David looft God om wat Hij allemaal geschapen heeft. David kan er met zijn verstand niet bij hoe groot God is. In Psalm 8 ontdekken we drie cadeaus die God aan de mens heeft gegeven. Iedereen krijgt deze cadeaus van God.

1. God heeft je geschapen.
2. Je mag over de schepping heersen.
3. God wil een relatie met je.

Cadeau 1 – Het is een cadeau van God dat Hij jou geschapen heeft. Je bent op aarde omdat God het wil, niet om een andere reden. Hij heeft je geschapen naar Zijn beeld. God vindt elk mens een prachtig schepsel, Hij is trots op wat Hij gemaakt heeft (vers 6).

Cadeau 2 – De mens is het hoogste schepsel op aarde. Daarom mag hij of zij heersen over de rest van de schepping (vers 7-9). Hier ligt gelijk een verantwoordelijkheid die elk mens heeft. Je moet de schepping onderhouden en er zorg voor dragen. Dat betekent ook dat je er als christen bent voor de andere mensen op aarde. En ten slotte: we moeten niet vergeten dat we van de schepping mogen genieten, het is een gift van God.

Cadeau 3 – God wil een plek in jouw leven, dat is Zijn diepste verlangen. Hij verlangt naar een intieme relatie met jou (vers 5). Hij wil met je huilen, maar ook met je lachen. God wil als een Vader zijn, God wil als een Vriend zijn. Hij wil dat je alles met Hem bespreekt, zelfs wat je met niemand anders durft te bespreken. Hij staat voor je klaar.

David heeft deze geschenken ontdekt. Daarom zingt hij van Gods heerlijkheid. Er staat in de Bijbel dat David een man was naar Gods hart. Maar David was ook niet perfect, denk bijvoorbeeld aan zijn affaire met Batseba. David looft God omdat hij weet dat God hem, ondanks de fouten die hij heeft gemaakt, van betekenis vindt. Ook jij krijgt deze drie cadeaus. Wat doe je ermee? Zet je ze in de kast of pak je ze uit?

... **BUZZER** ...

1. Bespreek het bijbelgedeelte aan de hand van de leessleutel.
2. Wat valt je op als je naar het eerste en laatste vers van psalm 8 kijkt? Welke reactie roept dit bij je op? Kies bijvoorbeeld uit: beetje dubbel / maakt me klein / zou ik ook zo zeggen / maakt me enthousiast / doet me niet zoveel / maakt me onzeker / ...

3. a. Welk cadeau vind je 't mooist?
b. Is er een cadeau waarmee je moeite hebt?
c. Van welk cadeau zou je méér willen zien in je leven?
4. Wat doe jij met je cadeaus?
 Ik pak ze uit en geniet ervan
 Ik zet ze in de kast voor later
 Ik gooi ze weg
 Ik pak ze uit en geef ze door
 Ik pak ze uit en kijk ernaar
 Anders ...
5. Bedenk iets concreets waardoor je vandaag meer van cadeau 2 kunt laten zien.

Dag 3

DE VLAG UIT! [OVERWINNINGSLIED]

Vechten? Als je dat woord hoort, denk je misschien aan wat je vroeger deed – als je ruzie had met je vrienden. Of aan geweld op tv en in computergames. Maar misschien denk je vooral aan het gevecht dat je op dit moment levert met een bepaalde situatie of met mensen die je het leven zuur maken.

De Bijbel staat vol met verhalen over God die vecht voor een betere wereld en over mensen die de strijd aanbinden tegen allerlei machten om zich heen. Heeft dat ook wat te maken met het gevecht dat jij levert...?

... BIJBEL ...

RICHTEREN 5:1-12 EN 31

- 1 *Die dag zongen Debora en Barak, de zoon van Abinoam, dit lied:*
- 2 *'Loof de HEER, omdat Israël zijn haren dreigend loswierp, loof de HEER, omdat Israël zich meldde voor de strijd.*
- 3 *Koningen en vorsten, luister en hoor toe hoe ik de HEER bezing, een lied zing voor de HEER, de God van Israël.*
- 4 *HEER, de aarde beefde toen u voortschreed vanuit Seïr; toen u optrok vanuit Edom stortte water uit de hemel en de wolken neer.*
- 5 *Voor de heerser van de Sinai wankelden de bergen, voor u, HEER, u, de God van Israël.*
- 6 *Onder Samgar, de zoon van Anat, in de tijd van Jaël, begaf geen karavaan zich nog op weg. Wie toch op reis moest, nam de kronkelpaden.*

- 7 *Aanvoerders ontbraken, het land kende geen leiding totdat jij, Debora, kwam en Israël tot leidsvrouw werd.*
- 8 *Verkoos men andere goden, dan stond de vijand voor de poorten; ons leger telde veertigduizend man, maar van schild of speer geen spoor.*

9 *Loof de HEER!*

Ik dank hen die niet aarzelden de strijders aan te voeren.

- 10 *Reizigers, gezeten op gezadeld ezelinnen, en ook jullie die te voet moeten gaan,*
- 11 *overstem met je verhalen het geklets bij de bronnen en laat ieder bij het drenken zingen van de HEER die overwon, van de overwinning door zijn aanvoerders voor Israël behaald.*

Daar trok het volk van de HEER ten strijde, voorwaarts vanuit de steden.

- 12 *Ga voorop, Debora, vuur ons aan en zing een lied! Barak, val aan! Grijp de vijand, jij zoon van Abinoam!*

- 31 *HEER, laat zo al uw vijanden ten onder gaan, en maak wie u liefhebben onstuitbaar als de opgaande zon.'*

... LEESSLEUTEL ...

In dit gedeelte lees je over God én mensen die vechten. Over zowel God als de Israëlieten worden verschillende dingen gezegd.

- Welke zinnen of regels zeggen iets over het vechten van God? Welke daarvan spreekt je 't meest aan en waarom?
- Welke zinnen of regels zeggen iets over het vechten van mensen? Welke daarvan spreekt je 't meest aan en waarom?

... WINK ...

Het lied van Debora en Barak wordt gezongen als Israël al twintig jaar in onderdrukking heeft geleefd. Lange tijd vertrouwde Israël vooral op eigen kracht en eigen verstand. Maar nu staat het volk met de rug tegen de muur. De Israëlieten beseffen eindelijk dat alleen God hen kan helpen. Hoe? God schakelt nota bene een vrouw in om het gevecht met de vijanden aan te gaan. Waarom? Omdat zij gelooft in de kracht van God en zo op pad durft te gaan. Zij is het die het volk aanspoort om niet passief te blijven, maar de vijand tegemoet te treden. 'Maak u op, Barak, val aan!' (vers 12). Mensen als Debora wil God nog steeds inschakelen. Vertrouwen op God maakt je sterk. Hij wil je gebruiken om een einde te maken aan welke onderdrukkende macht dan ook – pesten, roddel, verslaving en vul maar in. Want een betere wereld begint bij jou zelf. Of eigenlijk bij God. Hij geeft Debora en jou de kracht om op pad te gaan en te vechten voor vrede en gerechtigheid. Waarbij je bovendien mag weten dat Hij voor de overwinning heeft gezorgd en zal zorgen. So... let us sing a song! De vlag kan uit!

... BUZZER ...

1. Bespreek het bijbelgedeelte aan de hand van de leesleutel.
2. Noem één of twee dingen in jouw eigen leven (of omgeving) waartegen je zou willen vechten. Zijn er ook dingen waarvoor je wilt vechten? Hoe pak je dat aan?
3. Kun je voorbeelden noemen van overwinningen die je, in Gods kracht, al hebt gehaald? Welke? Zo niet, hoe zou je die kracht dan méér kunnen ervaren?
4. Wat vind je van de rol die Debora speelt in het gedeelte dat we gelezen hebben? Wat leer je daarvan?
5. Bid met elkaar voor de dingen die je bij vraag 2 hebt genoemd (kijk ook nog even naar het kader).

Dag 4

STOP JE VERDRIET NIET WEG! [KLAAGLIED]

In de Bijbel wordt heel wat afgeklaagd... Maar klagen lost niets op, toch? Je maakt jezelf er alleen maar minder populair mee. Trouwens: mag je als christen wel klagen? Is het niet een teken van zwak geloof? Is daar iets over te vinden in de Bijbel? En als iemand nu echt reden heeft om te klagen, bijvoorbeeld omdat er iets ergs is gebeurd, hoe kun je zo iemand dan helpen? Zijn er bepaalde do's en dont's?

... BIJBEL ...

PSALM 142

- 1 *Een kunstig lied van David, een gebed toen hij in de spelonk was.*
- 2 *Luid roep ik tot de HEER,
luid smeek ik de HEER om hulp,*
- 3 *bij hem stort ik mijn hart uit,
bij hem klaag ik mijn nood.*
- 4 *Ik ben ten einde raad,
u kent de weg die ik moet volgen,
u weet dat op mijn pad
een strik verborgen ligt.*
- 5 *Ik kijk ter zijde en zie
niemand die om mij geeft,
nergens een toevlucht voor mij,
niemand die hecht aan mijn leven.*

6 *Ik roep tot u, HEER:
'U bent mijn schuilplaats,
al wat ik heb in het land van de levenden.'*

7 *Hoor mijn noodkreet,
ik ben uitgeput en moe,
verlos mij van mijn vervolgers,
zij zijn sterker dan ik.*

8 *Leid mij uit de beklemming,
dat ik uw naam mag loven
in de kring van de rechtvaardigen:
u hebt naar mij omgezien.*

... LEESLEUTEL ...

Als je denkt aan jouw nood van dit moment, hoe groot of klein ook, in welk vers vind je dan de meeste bemoediging? Wat denk je dat God je daarmee wil zeggen?

... WINK ...

In Psalm 142 roept David het uit naar God. Hij stort zijn hele hart uit: iedereen laat hem in de steek, hij weet niet meer wie hij kan vertrouwen. David kan het niet meer aan. Is al dit klagen een teken van een zwak geloofsmoment? David weet toch dat hij speciaal door God is aangewezen om koning te worden? Dan moet hij zich toch gewoon aan die belofte vasthouden?

Maar let op. David zegt niet dat hij niet meer in God gelooft en dat Hij Zijn beloften niet nakomt. Hij klampt zich juist aan God vast. Hij keert God niet zijn rug toe, hij brengt al zijn problemen juist bij Hem. Dat hij dat doet, wijst niet op een zwak geloof, maar juist op een sterk geloof! Verdriet mag je naar buiten laten komen. Vragen, boosheid en teleur-

stelling kun je niet zomaar wegstoppen. Als je dat doet, gaat het op den duur alleen maar meer pijn doen. Het is net als bij een lichamelijke wond. Een gat in je knie moet eerst schoonbloeden, anders gaat het ontsteken. Pas daarna kan er een pleister op. Zo is het ook met geestelijke of psychische wonden. Pas nadat iemand de kans heeft gekregen om uit te huilen, kun je 'pleisters' gaan plakken, bijvoorbeeld door een bemoedigende bijbeltekst te geven.

Met een pleister kun je de pijn soms wel verzachten, maar niet wegnemen. Dat kan alleen Jezus. Hij is degene die je echt kan genezen. Als je naar Hem gaat, zal Hij je niet teleurstellen.

... BUZZER ...

1. Bespreek het bijbelgedeelte aan de hand van de leessleutel. Of als je dat te persoonlijk vindt, vertel dan welk vers je aan iemand met verdriet zou willen doorgeven.
2. Vind je het makkelijk om je klachten voor God neer te leggen of heb je er moeite mee? Welke belemmeringen ervaar je eventueel?
3. Als iemand verdriet heeft, willen mensen vaak té snel pleisters plakken. Heb je dat wel eens meegemaakt, bij jezelf of bij iemand anders?
4. Noem eens een paar 'pleisters' die je vanuit het geloof op je eigen verdriet, of dat van anderen, kunt plakken. Anders gezegd: waarmee kun je elkaar troosten?
5. Lees het volgende citaat: 'Troost is niet het wegnemen, maar juist het mogelijk maken van verdriet. Niet het opwerpen van een dam, maar het aanbrengen van een bedding' (Uit: 'Onzichtbaar gedragen', dr. Henk Veltkamp, uitg. Kok-Kampen. Snap je wat hiermee wordt bedoeld?
6. 'Klaag maar raak?!' Wanneer zou klagen 'raak' zijn, denk je? Wanneer is het 'mis'?

Dag 5

LOVESTORY [LIEFDESIED]

'Angels' van Robbie Williams, 'You're beautiful' van James Blunt, 'Hips don't lie' van Shakira, enzovoort. Check de laatste megacharts en in 90% van de hits zijn liefde, romantiek en seksualiteit belangrijke ingrediënten. Ook in de Bijbel is het genre 'lovesong' niet onbekend. Sla het boek Hooglied maar eens open en de verliefdheid tussen de twee hoofdpersonen spat er van af.

... BIJBEL ...

HOUGLIED 2:1-17

1 *Ik ben een lelie van de Saron,
een wilde lelie in het dal.*

Hij 2 *Als een lelie tussen de distels,
zo is mijn vriendin tussen de meisjes.*

Zij 3 *Als een appelboom tussen de bomen van het bos,
zo is mijn lief tussen de jongens.
Ik verlang in zijn schaduw te zitten,
met mijn tong wil ik zijn zoete vruchten proeven.*

4 *Hij brengt mij in het wijnhuis,
boven mij zijn vaandel van liefde.*

5 *Verkwik me met rozijnen,
verfris me met appels,
want ik ben ziek van liefde.*

6 *Mijn hoofd rust op zijn linkerarm,
met zijn rechterarm omhelst hij mij.*

7 *Meisjes van Jeruzalem,
ik bezweer je bij de gazellen, bij de hinden op het veld:
wek de liefde niet, laat haar niet ontwaken
voordat zij het wil.*

Zij 8 *Hoor! Mijn lief!
Kijk! Hij komt,
springend over de bergen,
dansend over de heuvels.*
9 *Als een gazelle is mijn lief,
als het jong van een hert.
Kijk! Hij staat al bij de muur.
Hij blikt door het venster,
tuurt door de spijlen.*

10 *Mijn lief roept mij toe:
'Sta op, vriendin!*

Mooi meisje, kom!

11 *Kijk! De winter is voorbij,
voorbij zijn de regens, weggegaan.*

12 *De bloemen zijn verschenen op het veld,
nu breekt de zangtijd aan,
het koeren van de duif klinkt op het land.*

13 *De vijgenboom is al vol vruchten,
de wijnstok rankt en geurt.*

*Sta op, vriendin,
Mooi meisje, kom!*

14 *Mijn duif in de rotskloof,
verscholen in de bergwand,
laat mij je gezicht zien,
laat mij luisteren naar je stem,*

*want je stem is zo lieflijk,
je gezicht zo bekoorlijk.'*

Hij en zij **15** *Vang voor ons de vossen,
vang die kleine vossen.
Ze vernielen de wijngaard,
onze wijngaard vol bloeiende ranken.*

Zij **16** *Mijn lief is van mij,
en ik ben van hem.
Hij weidt tussen de lelies.
17 Nu de dag weer ademt
en het duister vlucht –
ga nu weg, mijn lief.
Spring als een gazelle,
als het jong van een hert
over de geurige bergen.*

... LEESLEUTEL ...

- Let erop hoe de hoofdpersonen in dit gedeelte met hun verliefdheid omgaan. Welke woorden vind je daarop van toepassing? Kies er twee: uitbundig, voorzichtig, enthousiast, preuts, romantisch, terughoudend, grenzeloos, liefdevol, prikkelend, respectvol, spannend, verantwoord, vrijmoedig.
- Denk erover na welke rol deze woorden spelen in jouw (verlangen naar een) relatie.

... WINK ...

Hooglied is geschreven door koning Salomo. Hij heeft ruim duizend liedjes en liederen geschreven, maar dit liefdeslied noemde hij 'het lied der liederen', oftewel: hooglied (= het beste lied). De naam van het boek

geeft dus al aan dat het een belangrijke inhoud heeft. Hooglied vertelt de liefdesgeschiedenis tussen een jongen (Salomo zelf?) en een meisje uit Sulem. In het verhaal zijn waardevolle lessen verstopt over liefde en vooral over seksualiteit. In hoofdstuk 2 is het smoorverliefde stelletje nog niet getrouwd, ze hebben dus nog verkering. In allerlei beelden vertellen ze elkaar hoe bijzonder ze elkaar vinden (zie vers 2 en 3): Het meisje steekt uit boven alle andere meiden en de jongen blinkt uit boven alle andere jongens. In vers 6 kun je lezen dat ze elkaar innig omhelzen - wat romantisch!

Maar...plotseling richt het meisje zich tot haar leeftijdsgenoten. Ze geeft hen een belangrijke les mee: ze waarschuwt hen de liefde niet te vroeg op te wekken (vers 7). Blijkbaar werd ze door het intieme moment met haar vriend geprikkeld en liep ze gevaar om over haar grenzen heen te gaan. Denk hierbij niet alleen aan lichamelijke grenzen, dat je op lichamelijk gebied te ver gaat, maar ook aan emotionele grenzen, dat je emotioneel te afhankelijk wordt van je vriend(in).

Vanaf vers 8 begint er een nieuwe scène in de lovestory. De jongen staat voor de deur van zijn vriendin. Hij doet zijn uiterste best om het meisje naar buiten te krijgen (vers 10-14). Hij verlangt naar haar. Maar het meisje blijft binnen en vraagt hem zelfs om weg te gaan (vers 17). Wat een onromantisch slot, denk je misschien. Toch zit er achter de moedige beslissing van het meisje een waardevolle les: ze stelt een duidelijke grens. Wat zou er gebeurd zijn wanneer ze wél naar buiten was gekomen? Als twee mensen zo naar elkaar verlangen, is het niet moeilijk te bedenken dat er op seksueel gebied heel veel kan gaan gebeuren (en misschien wel te veel).

De boodschap van het Sulamitische meisje aan haar leeftijdsgenoten - en ook aan jou in 2007- is: geniet van je verkering, maar wees verstandig op lichamelijk en emotioneel gebied. Neem je relatie serieus.

... BUZZER ...

1. Bespreek het bijbelgedeelte aan de hand van de leessleutel.
2. De taal van Hooglied is natuurlijk een beetje apart, het is geschreven in een heel andere tijd. Maar probeer 'm toch een beetje naar je toe te halen. Wat vind je er dan van? Alléén maar apart, of toch ook wel mooi? Wat vind je er mooi aan?
3. In vers 7, 15 en 17 kun je een oproep lezen om voorzichtig met je verliefdheid om te gaan. 'Vossen die de wijngaarden verderven' (of 'vernielen') zijn dingen die een bedreiging vormen voor het zuiver houden van je verkering/verliefdheid. Aan welke 'vossen' zou je dan kunnen denken?
4. Merk je een groot verschil met hoe er in je omgeving gepraat wordt over verkering en seksualiteit? Hoe ga je daarmee om?
5. Is Hooglied 2 typisch een lied voor meisjes of toch ook voor jongens?
6. Reageer op de kreet hieronder: mee eens, of toch niet (helemaal)?

Dag 6

NIEMAND IS PERFECT... TOCH? [BOETELIED]

'Zonde is dat je je doel mist', wordt er wel eens gezegd. Wat zou daarmee worden bedoeld? Zonde, ja, daar hebben ze het over in de kerk. Dat betekent vast dat je iets heel ergs hebt gedaan. Maar jij doet het toch nog niet zo slecht? Je hebt nog nooit iets gestolen of iemand in elkaar geslagen. Je doet gewoon je best en ja..., natuurlijk maak je wel eens een foutje, maar dat moet kunnen. Niemand is perfect, dus wat maakt dat nou uit? Toch?

... BIJBEL ...

PSALM 32

1 *Van David, een kunstig lied.*

*Gelukkig de mens van wie de ontrouw wordt vergeven,
van wie de zonden worden bedekt.*

2 *Gelukkig als de HEER zijn schuld niet telt,
als in zijn geest geen spoor van bedrog is.*

3 *Zolang ik zweeg, teerden mijn botten weg,
kreunend leed ik, de hele dag.*

4 *Zwaar drukte uw hand op mij, dag en nacht,
mijn kracht smolt weg als in de zomerhitte. sela*

5 *Toen beleed ik u mijn zonde,
ik dekte mijn schuld niet toe,
ik zei: 'Ik beken de HEER mijn ontrouw' –
en u vergaf mij mijn zonde, mijn schuld. sela*

6 *Laten uw getrouwen dus tot u bidden
als zij in zichzelf een zonde vinden.*

*Stormt dan een vloed van water aan,
die zal hen niet bereiken.*

7 *Bij u ben ik veilig, u behoedt mij in de nood
en omringt mij met gejuich van bevrijding. sela*

8 *'Ik geef inzicht en wijs de weg die je moet gaan.
Ik geef raad, op jou rust mijn oog.*

9 *Wees niet redeloos als paarden of ezels
die met bit en toom worden bedwongen,
dan zal geen kwaad je treffen.'*

10 *Een slecht mens heeft veel leed te verduren,
maar wie op de HEER vertrouwt wordt met liefde omringd.*

11 *Verheug u in de HEER, rechtvaardigen, en juich,
zing het uit, allen die oprecht zijn van hart.*

... LEESSLEUTEL ...

- Welk vers spreekt jou het meest aan en waarom?
- Zoek drie zinnen/regels die volgens jou samen 't best de kern van deze psalm aangeven.
- Denk na over wat deze zinnen/regels voor jou betekenen. Vragen die hierbij kunnen helpen, zijn: hoe ga ik hier zelf mee om, wat betekent dit voor mijn relatie met God en met anderen, wat wil ik hiervan onthouden, enz.

... WINK ...

Psalm 32 wordt wel een boetepsalm genoemd. David heeft boete gedaan, hij heeft tegen God openlijk bekend wat zijn overtredingen en tekortkomingen waren. Met deze psalm worden we aangespoord om óók aan God te vertellen wat er tussen hem en ons in staat. Waarom? Als je dat niet doet, dan gaat het van binnen aan je vreten, dan 'teren je botten weg'. Als je je zonden (alles waardoor je je doel mist om mens te zijn naar het beeld van God) eerlijk aan God belijdt, dan wil Hij je vergeven. Je wordt bevrijd van alles wat tussen jou en God in staat.

Daar word je heel blij van. De psalm noemt de mens die vergeving heeft ontvangen: gelukkig (zalig). Hoe kun je leven als een gelukkig en bevrijd mens? Door te luisteren naar de aanwijzingen van God en door de weg te gaan die Hij je wil wijzen (vers 8).

... BUZZER ...

1. Bespreek Psalm 32 met elkaar aan de hand van de leessleutel(s).
2. Wanneer is iets zonde volgens jou?
3. Stel je een lijn voor van 0 naar 10. 0 betekent: 'we denken te weinig na over onze zonden', 10 betekent: 'we zijn te veel bezig met onze zonden'. Waar (op elk getal) zou jij op de lijn gaan staan?
4. Reageer op de volgende uitspraak: 'Aan het einde van een dag weet ik soms echt niet wat ik verkeerd heb gedaan.'
5. Zou het ook kunnen helpen als je je zonden niet alleen aan God belijdt, maar ook aan iemand in je omgeving die je vertrouwt?
6. Wat betekent 'gelukkig' voor jou? Hoeveel herken je daarbij in vers 2? Kies uit: niks, weinig, een beetje, aardig wat, veel, heel veel.
7. Lees vers 8 nog een keer: hoe geeft God raad aan mensen?

Dag 7

HART IN ACTIE [LOF- EN AANBIDDINGS LIED]

Iemand liefhebben en beminnen, je neerbuigen en zijn of haar voeten kussen... dat doe je niet zomaar bij iedereen die je tegenkomt. Als je dat bij iemand doet, moet je wel een heel intieme relatie hebben... Zo'n relatie kan vast niet bestaan tussen zondige mensen en een heilige, machtige God, toch? Of toch wel? Want als er iets is wat God graag wil, is het dat wij Hem aanbidden. En het Griekse woord voor aanbidden, kan ook vertaald worden met... liefhebben, beminnen en zich neerbuigen om iemands voeten te kussen.

... BIJBEL ...

Vandaag staat er geen lied uit de Bijbel centraal, maar het themalied: 'De muziek vervaagt'! Een bijpassend bijbelgedeelte is Psalm 95.

PSALM 95

1 *Kom, laten wij jubelen voor de HEER, juichen voor onze rots, onze redding.*

2 *Laten wij hem naderen met een loflied, hem toejuichen met gezang.*

3 *De HEER is een machtige God, een machtige koning, boven alle goden verheven.*

4 *Hij houdt in zijn hand de diepten der aarde, de toppen van de bergen behoren hem toe,*

5 *van hem is de zee, door hem gemaakt, en ook het droge, door zijn handen gevormd.*

6 *Ga binnen, laten wij buigen in aanbidding, knielen voor de HEER, onze maker.*

7 *Ja, hij is onze God en wij zijn het volk dat hij hoedt, de kudde door zijn hand geleid.*

Luister vandaag naar zijn stem:

8 *'Wees niet koppig als bij Meriba, als die dag bij Massa, in de woestijn,*

9 *toen jullie voorouders mij op de proef stelden, mij tartten, al hadden ze mijn daden gezien.*

10 *Veertig jaar voelde ik weezin tegen hen.*

Ik zei: "Het is een stuurloos volk dat mijn wegen niet wil kennen."

11 *En ik zwoer in mijn woede: "Nooit gaan zij mijn rustplaats binnen!"*

... LEESLEUTEL ...

- Lees het lied (pag. 4/5) en zet de volgende symbolen:
 - ! voor de regel die jou 't meest aanspreekt
 - x voor de regel waardoor je je 't meest aangespoord voelt
 - > voor de regel waar je de meeste moeite mee hebt
- Leg deze regels en de gevoelens die je erbij hebt voor God neer: dank, bid en belijd!

... WINK ...

'De muziek vervaagt, langzaam wordt het stil...' Je zou zeggen: dan zal het wel zo ongeveer afgelopen zijn. Toch? Als de muziek van dit aanbiddingslied ophoudt, zal ook de aanbidding wel vanzelf ophouden. Maar... juist als de muziek vervaagt, dan komt de schrijver van dit lied bij

God. Aanbidden is dus niet hetzelfde als muziek maken. Aanbidden is jezelf op God richten.

Maar wat is dan 'het hart van aanbidding' waarover de schrijver het heeft? Misschien herken je wel bij jezelf dat wij vaak onszelf in het middelpunt zetten als we naar God toegaan: 'Heere, ik vind deze situatie zo moeilijk, wilt U mij er uit helpen, geef mij toch kracht.' Natuurlijk mag je op deze manier bidden. Maar het is geen aanbidden. Aanbidden is naar God, naar Jezus toegaan en Hem vertellen dat je van Hem houdt, wat er ook in je leven gebeurt. Teruggaan naar het hart van aanbidding, is niet jezelf in het middelpunt van je gebeden zetten, maar Jezus. Dat is alleen wel een stuk makkelijker gezegd dan gedaan. Als het niet goed lukt om je op God te richten in plaats van op de dingen die je zelf zo graag wilt, vertel dat dan eerlijk aan Hem. Trek je niet terug uit spijt of schaamte. Juist in je zwakte, zoals ook de schrijver van dit lied zingt, mag je naar God toegaan. Als je God wilt aanbidden, is hét mooiste cadeau dat je Hem kunt geven, dat je alles wat je hebt en wat je bezighoudt, voor Hem neerlegt. Als je jezelf aan Hem durft over te geven, zul je bij het hart van aanbidding komen: Gods hart dat vol liefde voor jou klopt. Wat dat met je doet, daar zijn eigenlijk geen woorden voor: 'Onvolprezen Heer, U bent zoveel meer, dan ik zeggen kan.' Maar gelukkig hoeven we bij aanbidding ook geen woorden te gebruiken. Aanbidding is van hart tot hart met God samen zijn: hart in actie!

... BUZZER ...

1. Bespreek het lied aan de hand van de leessleutel. Kies eventueel één zin of gedeelte waar je iets over wilt zeggen in de groep. Het kan een gedeelte zijn dat je mooi vindt, of juist een gedeelte dat je moeilijk vindt of niet begrijpt.
2. Lees met elkaar Psalm 95. Ons hart heeft alles te maken met onze emoties. Ga eens na welke emoties je in deze psalm tegenkomt. Of: welke emoties roept deze psalm bij jou op? Kijk eventueel afzonderlijk naar vers 1-2, vers 3-5, vers 6-7, vers 8-9 en vers 10-11.

3. Ben je wel eens bij een lofprijzing- en aanbiddingsavond geweest? Wat vond je daarvan?
4. Hoe zou je de aanbidding van God een grotere plaats in je leven kunnen geven?

Dag 8

LISTEN TO THE MUSIC?! [HOE GA JE MET MUZIEK OM?]

Muziek: cd's, mp3-spelers, radiostations zoals Radio 538, Sky Radio of Classic FM, i-pods, tv-zenders zoals MTV en TMF, muziek downloaden van internet enzovoort. Als je wilt, kun je je leven helemaal volpompen met muziek. Hoeveel minuten per dag luister jij naar muziek? Dat zullen er aardig wat zijn. Heerlijk toch om lekker relaxed naar de muziek te luisteren die jij goed vindt. Maar sta je er ook wel eens bij stil wát -en naar wie- je luistert?

... BIJBEL ...

FILIPPENSEN 3:17-4:1

17 *Volg mij na, broeders en zusters, en kijk naar hen die leven volgens het voorbeeld dat wij u gegeven hebben. 18* *Ik heb u al vaak gezegd, en zeg nu zelfs met tranen in mijn ogen: velen leven als vijand van het kruis van Christus 19* *en gaan hun ondergang tegemoet. Hun god is hun buik, hun eer is schaamteloosheid en hun aandacht is alleen gericht op aardse zaken. 20* *Maar wij hebben ons burgerrecht in de hemel, en van daar verwachten wij onze redder, de Heer Jezus Christus. 21* *Met de kracht waarmee hij in staat is alles aan zich te onderwerpen, zal hij ons armzalig lichaam gelijk maken aan zijn verheerlijkt lichaam.*

1 *Daarom, broeders en zusters, die ik liefheb en naar wie ik verlang, die mijn vreugde en erekrans zijn, blijf standvastig in de Heer.*

... LEESLEUTEL ...

- Onderstreep in dit bijbelgedeelte wat volgens jou kernwoorden (de belangrijkste woorden) zijn.
- Welke van deze drie zijn volgens jou 't allerbelangrijkst?
- Wat hebben deze woorden met jouw muziekkeuze te maken?

... WINK ...

Paulus zit in de gevangenis en schrijft een brief aan de gemeente in de Griekse stad Filippi. Hij heeft de christenen daar een mooie boodschap te geven, namelijk dat het belangrijk is om in je dagelijkse leven Jezus na te volgen, in Zijn voetsporen te gaan. Als christen hoor je immers bij Jezus en als het goed is, is dat te zien aan hoe je leeft.

Paulus weet ook dat er veel mensen zijn die geen volgelingen, maar juist vijanden van Christus zijn. Deze mensen zijn gericht op de dingen die deze wereld te bieden heeft. Zij zien Jezus niet als hun Redder. Volgelingen van Jezus zijn anders, zij willen leven naar Gods waarden en normen. Jezus navolgen is in Jezus' voetsporen gaan door Hem in het dagelijks leven te gehoorzamen. Jezus navolgen heeft gevolgen voor heel je levensstijl, dus...ook voor je muziekkeuze.

Oei, dat is best moeilijk. Maakt het echt uit waar je naar luistert? Ja, want als je eerlijk bent, zijn er toch juist in de wereld van de popmuziek veel dingen te horen en te zien waar je als volgeling van Jezus niet achter kan staan. Ga de uitdaging aan om eens kritisch en eerlijk naar jouw favoriete muziek en artiest te luisteren. Vraag jezelf daarbij af of je God met een oprecht hart kunt danken voor deze muziek.

... BUZZER ...

1. Bespreek het bijbelgedeelte aan de hand van de leesleutel.
2. Deel eens met elkaar wat er met je zou gebeuren als je alle muziek uit je leven moest bannen... Met andere woorden: hoe belangrijk is muziek voor jou?
3. Vind je dat je als christen naar bepaalde muziek niet kunt luisteren? Welke dan (bijvoorbeeld)? En waarom dan niet?
4. Luister je wel eens naar muziek waarvan je niet zeker weet of die wel verantwoord is? Wat doe je daarmee?
5. Reageer op de zin: 'Ga de uitdaging aan om eens kritisch en eerlijk naar jouw favoriete muziek en artiest te luisteren.' Vind je dit advies terecht, irritant of overdreven?
6. In het bijbelgedeelte gaat het drie keer over 'wandelen als...'. Paulus wil je daarmee iets zeggen over jouw levenswandel. Hoe komt dat op je over? Kies twee woorden: vermanend, irritant, bemoedigend, vaag, inspirerend, concreet, betuttelend, prikkelend, uitnodigend, bestraffend, uitdagend, boeiend, overdreven, onpraktisch, [ander woord].

Dag 9

TOEKOMSTMUZIEK [TOEKOMSTLIED]

Het wil maar niet lukken op school, overal op de wereld is oorlog, mensen gaan dood van de honger, je vrienden laten je (soms) in de steek... Als je eerlijk om je heen kijkt, kun je niet blijven zeggen dat we in zo'n leuke wereld leven. Oké, misschien gaat het op dit moment goed met je, maar ook jij leeft niet in het paradijs. Je kunt je zelfs afvragen hoe het verder moet met deze wereld. Komt er wel wat van terecht? Is er eigenlijk wel toekomst? Soms lijkt het alsof God ons vergeten is.

... BIJBEL ...

JESAJA 35

1 *De woestijn zal zich verheugen,
de dorre vlakte vrolijk zijn,
de wildernis zal jubelen en bloeien,*

2 *als een lelie welig bloeien,
jubelen en juichen van vreugde.*

*De woestijn tooit zich met de luister van de Libanon,
met de schoonheid van de Karmel en de Saron.*

*Men aanschouwt de luister van de HEER,
de schoonheid van onze God.*

3 *Geef kracht aan trillende handen,
maak knikkende knieën sterk.*

4 *Zeg tegen het moedeloze volk:
'Wees sterk en vrees niet,
want jullie God komt met zijn wraak.
Gods vergelding zal komen,
hijzelf zal jullie bevrijden.'*

5 *Dan worden blinden de ogen geopend,
de oren van doven worden ontsloten.*

6 *Verlamden zullen springen als herten,
de mond van stommen zal jubelen:
waterstromen zullen de woestijn splijten,
beken de dorre vlakke doorsnijden.*

7 *Het verzengde land wordt een waterplas,
dorstige grond wordt waterrijk gebied;
waar eenmaal jakhalzen huisden,
maakt dor gras plaats voor riet en biezen.*

8 *Daar zal een gebaande weg lopen,
'Heilige weg' genaamd,
geen onreine zal die betreden.
Over die weg zullen zij gaan,
maar dwazen zijn er niet te vinden.*

9 *Geen leeuw of roofdier zal daar komen,
geen enkel wild dier dwaalt er rond,
ze blijven er allemaal weg,
alleen zij die verlost zijn zullen daar gaan.*

10 *Zij die de HEER heeft bevrijd, keren terug.
Jubelend komen zij naar Sion,
gekroond met eeuwige vreugde.
Gejuich en vreugde trekken de stad binnen,
gejammer en verdriet vluchten eruit weg.*

... LEESSLEUTEL ...

- Lees het bijbelgedeelte eerst een keer in z'n geheel door.
- Welk vers spreekt je het meeste aan als het gaat om de toekomst?
- Denk over dat ene vers eens wat langer na: waarom spreekt dit je aan, wat laat God je in dit vers zien of ontdekken?

... WINK ...

Wat zegt Jesaja over de vragen uit de emoticon? Hij laat toekomstmuziek horen! Hij zegt zelfs dat het allemaal goed gaat komen. Het gejammer en verdriet zullen verdwijnen, in plaats daarvan zal er gejuich en vreugde zijn. Maar hoe komt Jesaja daar bij? Kijkt hij dan niet om zich heen? Ziet hij niet in wat voor rotwereld we leven?

Jesaja zegt deze dingen omdat God het belooft heeft. God belooft een betere toekomst. Er zullen een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komen. Een deel van die belofte is al in vervulling gegaan. Kijk maar naar wat Jezus deed. Hij heeft al een tipje van de sluier opgelicht: zieken werden genezen, zondaars ontvingen vergeving en eenzamen vonden een thuis. Jezus garandeert dat eens de belofte helemaal in vervulling zal gaan. Daarom mag je nu al uitzien naar die toekomst.

Je mag je hoop vestigen op God. Aan alle ellende hier op aarde zal Hij een einde maken. Wow, dat is een mooi toekomst, God is ons dus niet vergeten. Hij komt Zijn beloften na! Echte toekomstmuziek!

... BUZZER ...

1. Bespreek het bijbelgedeelte aan de hand van de leessleutel.
2. Noem eens drie dingen die jij in deze wereld zou willen veranderen als het om de (nabije) toekomst gaat.
3. (Hoe) kan het lied van Jesaja 35 je inspireren om daar zelf iets aan te doen?
4. Tegen wie in jouw omgeving zou je willen vertellen dat er hoop is? Waarom? Weet je ook hoe je dat zou kunnen vertellen?
5. Wees 's eerlijk: hoe denk jij over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde?
 - Ik weet er eigenlijk niks van
 - Ik ben er niet mee bezig
 - Ik zie er naar uit
 - Ik ben er een beetje bang voor
6. Hoe kun je in je omgeving laten zien dat jij leeft met hoop voor de toekomst?

Dag 10

BLIJF ZINGEN! [SLOTLIED]

't Spelletje is superbekend: 'Ik ga op vakantie en ik neem mee...' Oké, een beetje flauw misschien, maar als je niks beter te doen hebt, kan het een leuke manier zijn om je geheugen te testen. Vandaag doen we een nieuwe variatie op dit spel: 'Ik ga weer naar huis en ik neem mee...' Nou zit er hopelijk weer precies hetzelfde in je koffer als toen je kwam, maar dat bedoelen we niet. Het gaat nu om een speciale geheugentest: welke herinneringen, ervaringen en contacten neem je mee naar huis? Probeer voordat je verder gaat, maar eens drie dingen te noemen die je in ieder geval niet wilt vergeten...!

... BIJBEL ...

KOLOSSENSEN 3:15-17

15 *Laat in uw hart de vrede van Christus heersen, want daartoe bent u geroepen als de leden van één lichaam. Wees ook dankbaar. 16* *Laat Christus' woorden in al hun rijkdom in u wonen; onderricht en vermaan elkaar in alle wijsheid, zing met heel uw hart psalmen en hymnen voor God en liederen die de Geest u vol genade ingeeft. 17* *Doe alles wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God, de Vader, dankt door hem.*

... LEESLEUTEL ...

Stel je nou eens voor dat de Heilige Geest je deze verzen vandaag meegeeft naar huis – als een speciale herinnering aan deze vakantie. Beantwoord dan aan de hand van dit gedeelte de volgende B-vragen over wat je in deze vakantie hebt geleerd over jou en God:

- voor wat in deze vakantie wil je God Bedanken?
- wat wil je Hem Belijden?

- waarvoor wil je Bidden?
- wat wil je vooral Bedenken (onthouden)?

Zoek je antwoord zoveel mogelijk in deze verzen. Dus: wat geeft je in deze verzen aanleiding om met het oog op deze vakantie te Belijden, Bedanken, Bidden en Bedenken?

... WINK ...

Lekker gezongen deze vakantie? Die vraag mag je letterlijk nemen, maar hij is vooral figuurlijk bedoeld. Want ook als je helemaal niet van zingen houdt, ben je hopelijk wél geraakt door de inhoud van de liederen die we besproken hebben. Of nog sterker: misschien had je nog wel een paar dagen dóór willen zingen. Je zult de enige niet zijn als je er juist dáárom tegenop ziet om naar huis te gaan. Tijdens de vakantie voelde het goed om met elkaar te geloven. Maar hoe zal het thuis gaan, als je weer middenin de gewone gang van zaken – of zelfs problemen- zit? Vandaag geeft Paulus je een bemoediging en stimulans mee: blijf zingen (Kol. 3:16)!

In allerlei toonaarden hebben we er de afgelopen vakantie over gezongen: over de vrede van Christus (vers 15), het woord van Christus (vers 16) en de Naam van Christus (vers 17). Paulus zou zeggen: neem al die liederen mee naar huis en blijf erover zingen! Dat wil zeggen: streef ernaar dat je leven in alles het stempel van Christus draagt. Dat is bemoedigend voor jezelf, maar ook voor je omgeving. Als je dát nou mee wil nemen, vanuit deze vakantie naar huis, heb je écht een gezegende vakantie gehad!